

Istraživanje poslovnog okruženja u Hrvatskoj

Zagreb, ožujak 2018.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Istraživanje poslovnog okruženja	3
Uvod	3
Metodologija, uzorak i svrha istraživanja	3
Rezultati istraživanja	4
Poslovanje u 2017.	4
Poslovno okruženje	5
Usporedba s regijom	9
Poslovna očekivanja	12
Utjecaj članstva u Europskoj uniji na poslovanje u Hrvatskoj	13
Zaključak	15

Istraživanje poslovnog okruženja

Uvod

AmCham Hrvatska okuplja više od 220 američkih, hrvatskih i drugih međunarodnih poduzeća koja zapošljavaju više od 70.000 ljudi u Hrvatskoj. Kao najstarija strana komora u Hrvatskoj, AmCham već 20 godina snažno doprinosi unaprjeđenju poslovanja kroz zagovaranje najboljih poslovnih praksi i niz preporuka za pozicioniranje Hrvatske kao privlačne destinacije za ulaganja.

Kao komora koja većim dijelom okuplja strane ulagače u Hrvatskoj, ali i znatan broj hrvatskih poduzeća upućenih na međunarodno tržište, AmCham Hrvatska je proveo istraživanje poslovne klime krajem 2017. Istraživanje među članovima uprava poduzeća dalo je uvid u rezultate poslovanja za 2017., ali i raspoloženje ulagača za buduće aktivnosti.

Metodologija, uzorak i svrha istraživanja

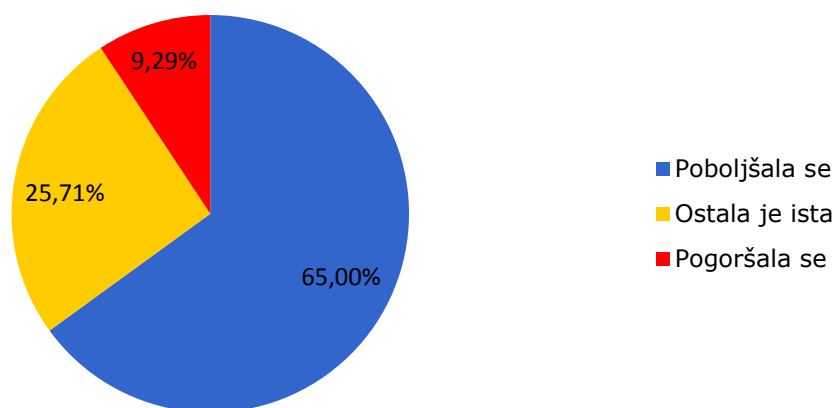
Istraživanje je provedeno u razdoblju od 20. prosinca 2017. – 31. siječnja 2018. na uzorku od 140 članova uprava domaćih i međunarodnih poduzeća u Hrvatskoj. Sudjelovao je podjednak broj (30%) poduzeća koja prema kriteriju broja zaposlenih pripadaju kategoriji velikih odnosno malih poduzeća. Oko 24% činila su srednja poduzeća, a 6% poduzeća sa do 9 zaposlenih. U istraživanju je sudjelovao podjednak broj poduzeća u domaćem i stranom vlasništvu. Svrha istraživanja bila je utvrditi stavove ispitanika o općem poslovnom okruženju u Hrvatskoj.

Rezultati istraživanja

Poslovanje u 2017.

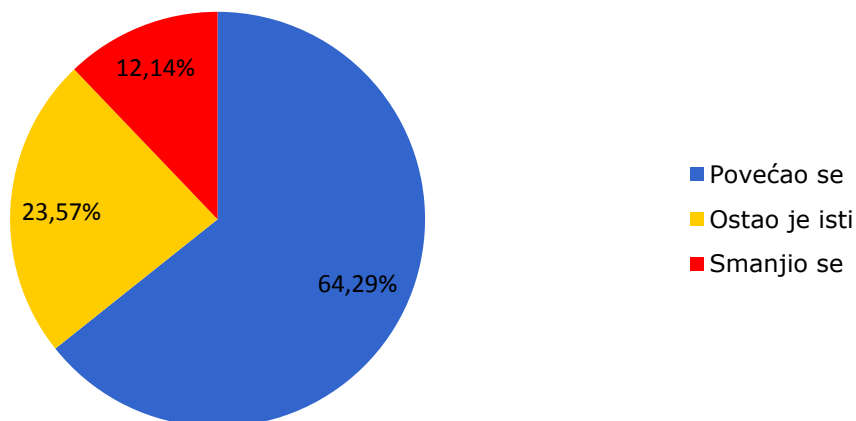
Većina ispitanika (65%) poslovanje u 2017. godini ocijenilo je boljim no u prethodnoj godini.

Kako se razvijala poslovna situacija Vašeg poduzeća u 2017?

Povećanje broja zaposlenih u 2017. navelo je 64% ispitanika.

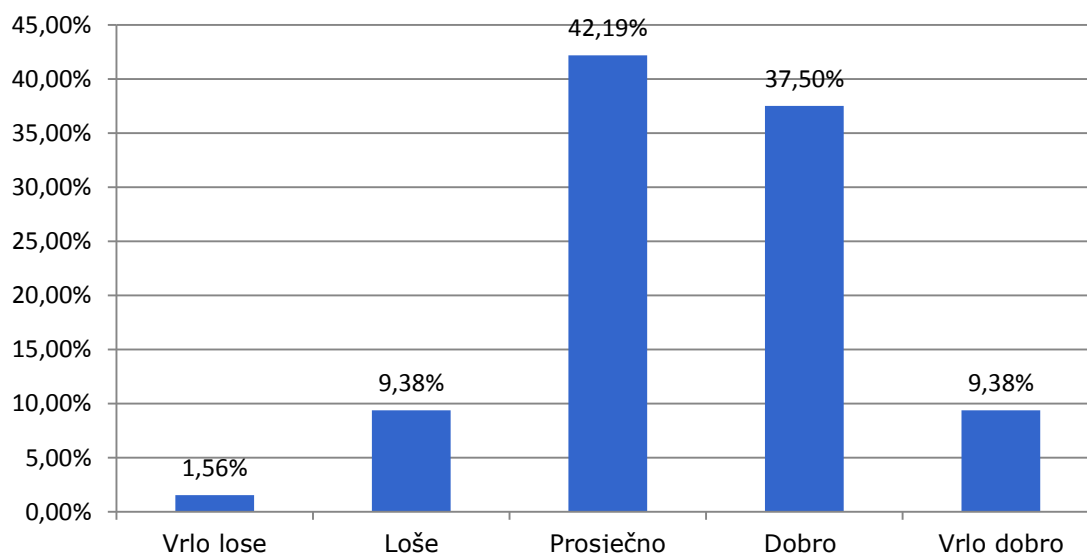
Na koji se način promijenio ukupan broj zaposlenih Vašeg poduzeća u 2017?

Poslovno okruženje

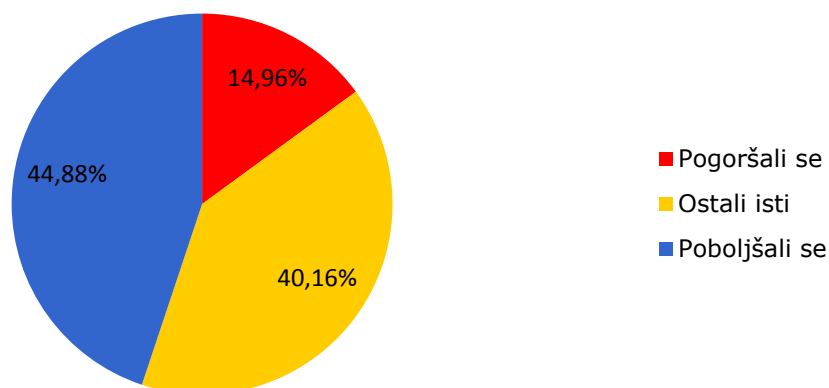
Sveukupno iskustvo poslovanja u Hrvatskoj 47% ispitanika ocjenjuje kao dobro ili vrlo dobro, 42% ocjenjuje ga prosječnim, a 11% lošim.

Kako biste ocijenili ukupno iskustvo poslovanja Vašeg poduzeća u Hrvatskoj?

Dok oko 15% ispitanika smatra da je u proteklih pet godina došlo do pogoršanja uvjeta poslovanja u Hrvatskoj, tri puta veći broj ispitanika smatra da su uvjeti poslovanja bolji. 40% ispitanika smatra da su uvjeti poslovanja ostali isti.

Biste li rekli da su se uvjeti poslovanja u Hrvatskoj u posljednjih 5 godina poboljšali, ostali isti ili se pogoršali?

Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u posljednjih pet godina:

- 1) Nestabilan regulatorni okvir
- 2) Duge i kompleksne administrativne procedure
- 3) Oporezivanje rada

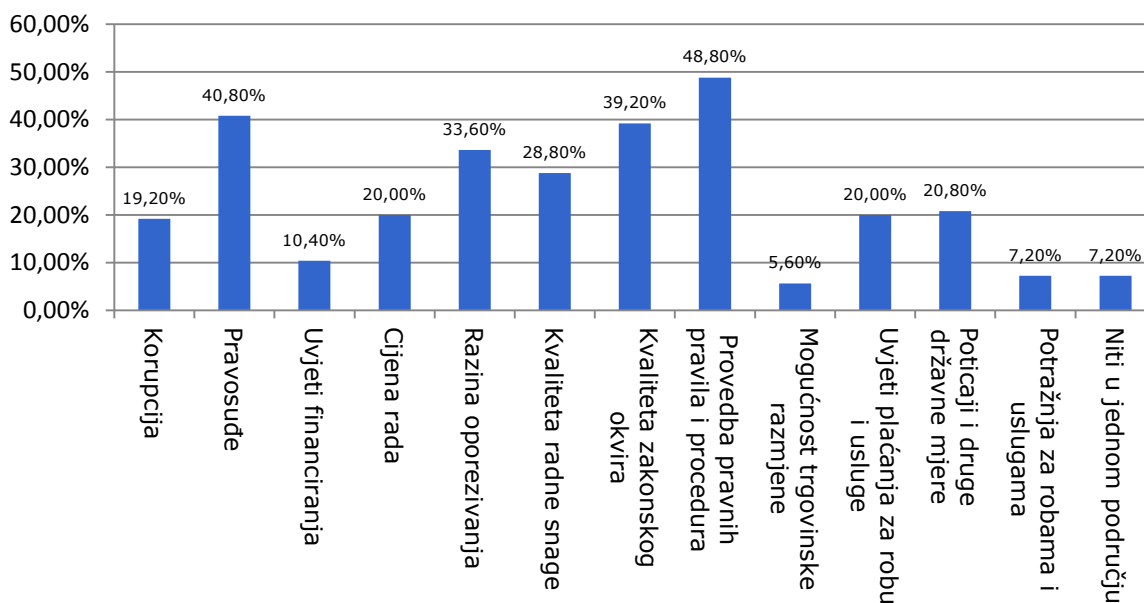
Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u 2017.:

- 1) Duge i kompleksne administrativne procedure
- 2) Nestabilan regulatorni okvir
- 3) Oporezivanje rada
- 4) Nedostatak odgovarajuće radne snage

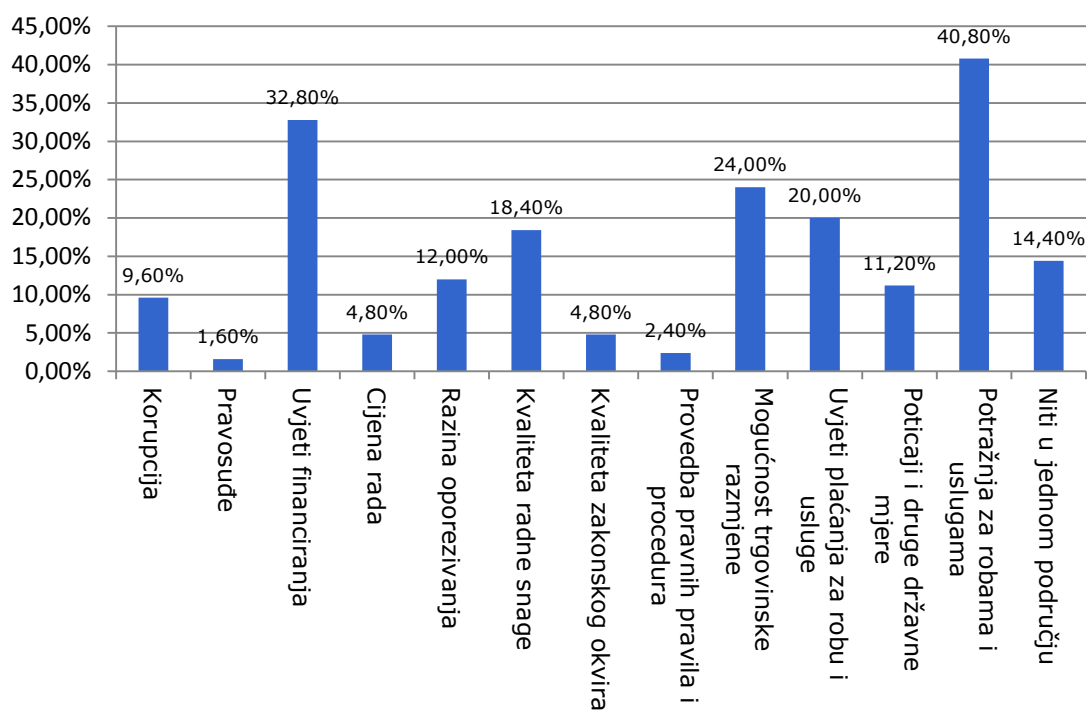
Ispitanici su kao tri glavna ograničavajuća faktora poslovanju svojih poduzeća u 2017. istaknuli iste faktore kao i za prethodno petogodišnje razdoblje. Duge i kompleksne administrativne procedure i regulatorni okvir nedvojbeno se ističu kao najveći izazovi poslovanju u Hrvatskoj.

Najveće pogoršanje uvjeta poslovanja u posljednjih 5 godina ispitanici vežu uz provedbu zakona i propisa, pravosuđe i kvalitetu legislative. Najveća poboljšanja u razdoblju od 5 godina ispitanici vide u povećanoj potražnji za robama i uslugama, poboljšanim uvjetima financiranja i boljim uvjetima za trgovinu.

U kojim ste područjima uočili najveća pogoršanja u posljednjih 5 godina? Možete odabrati više odgovora.

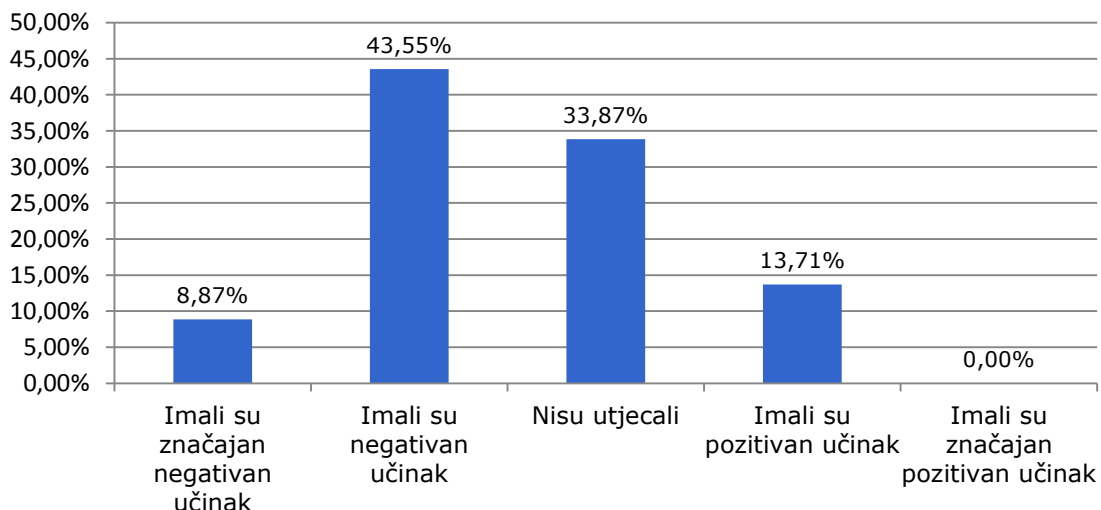
U kojim ste područjima uočili najveća poboljšanja u posljednjih 5 godina? Možete odabrati više odgovora.

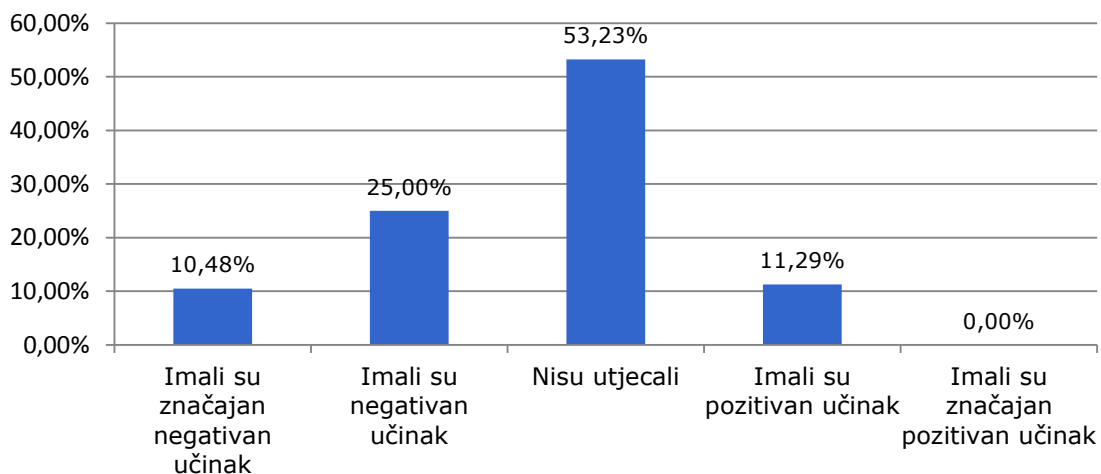
Utjecaj institucija na poslovno okruženje

Čak 86% ispitanika utjecaj vladinih institucija na poslovno okruženje vidi kao negativan ili pak bez učinka. Slična je percepcija i kod utjecaja lokalnih institucija.

Na koji su način regulative i aktivnosti državne administracije utjecale na poslovno okruženje u Hrvatskoj u zadnjih 5 godina?

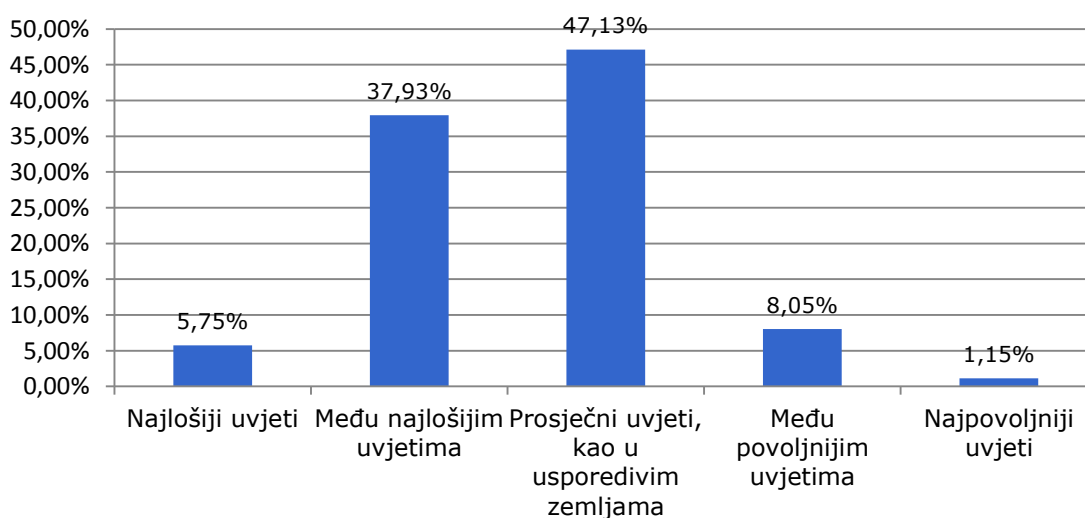
Na koji su način regulative i aktivnosti lokalne administracije (gradovi, općine, županije) utjecale na poslovno okruženje u Hrvatskoj u zadnjih 5 godina?

Usporedba s regijom

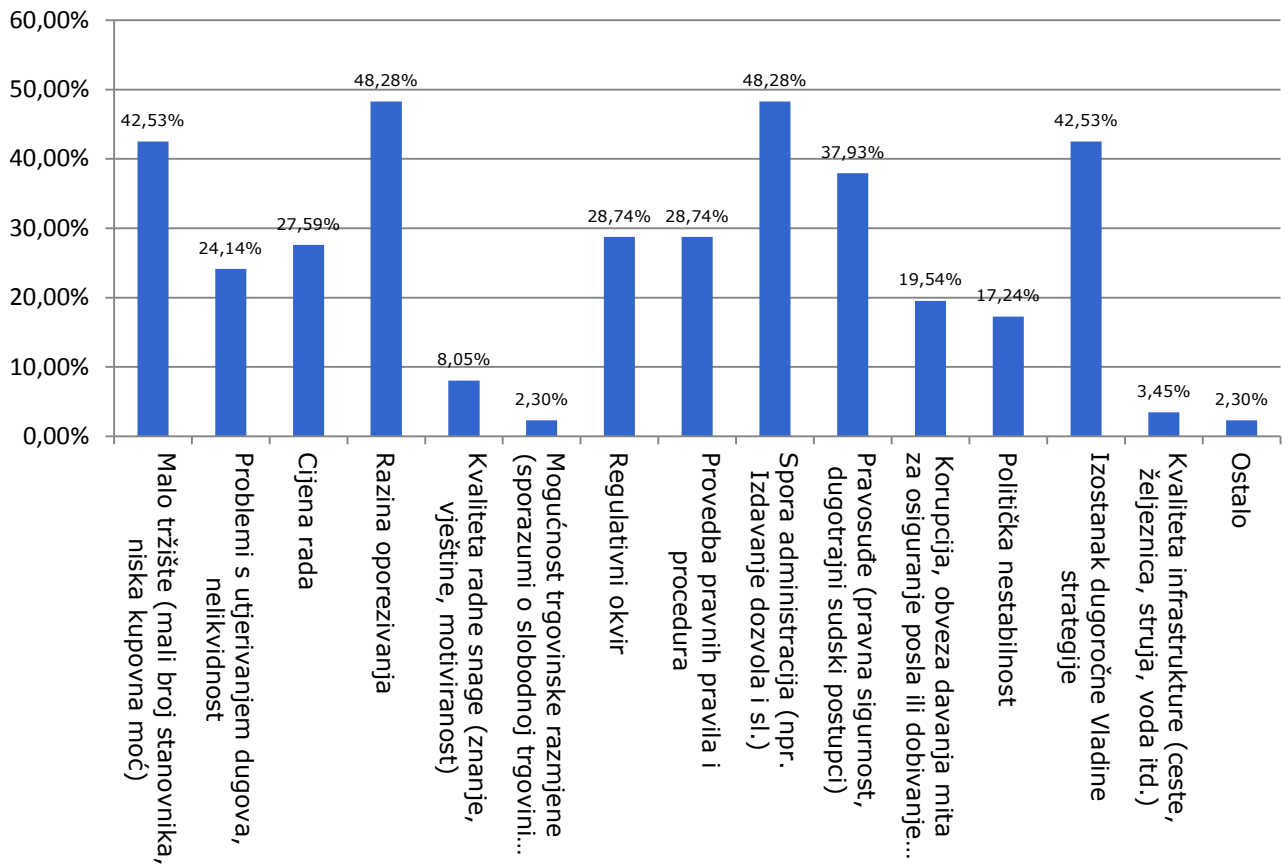
Oko 72% poduzeća članova AmCham-a djeluje i u drugim državama srednje i istočne Europe, od čega njih 59% djeluje u više od 5 država regije.

Kako biste ocijenili uvjete poslovanja u Hrvatskoj u odnosu spram drugih država u SIE regiji u kojima posluje vaše poduzeće?

Samo 9% ispitanika uvjete poslovanja u Hrvatskoj ocjenjuje boljima od onih u ostalim državama srednje i istočne Europe, dok 44% smatra da su lošiji nego u drugim državama.

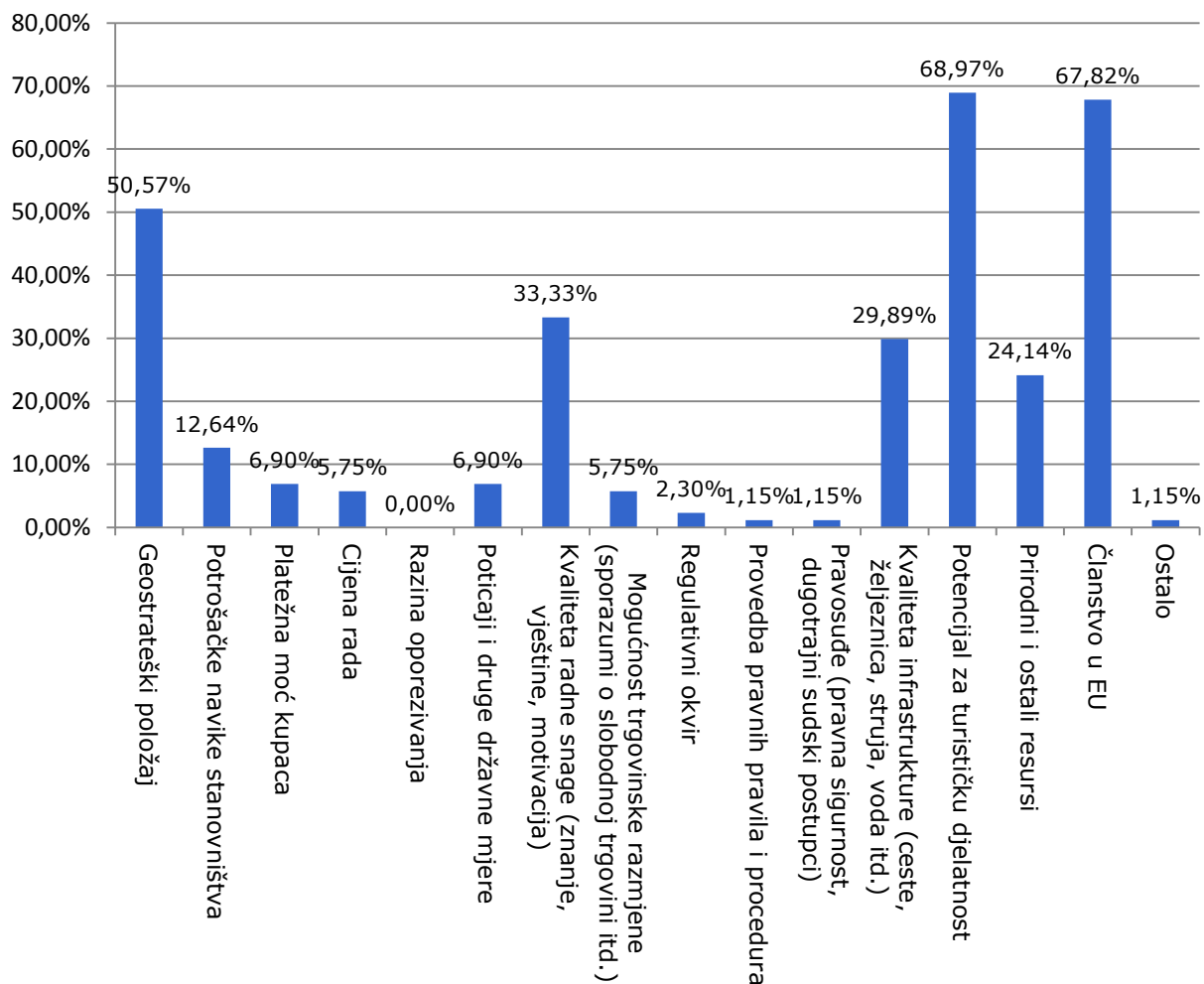
Koja biste 3 od navedenih problema ocijenili najvećim nedostacima kada je riječ o uvjetima poslovanja u Hrvatskoj, u usporedbi s državama u regiji?

Najveći nedostaci Hrvatske u odnosu na druge države odnose se na sporost administracije, porezno opterećenje te u jednakom omjeru izostanak dugoročne vladine strategije kao i malo tržište.

Kao najveće prednosti Hrvatske ispitanici izdvajaju turistički potencijal zemlje, članstvo u Europskoj uniji i geostrateški položaj.

Koje 3 stvari smatrate kao prednosti kada je riječ o uvjetima poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama u regiji?

Najveći nedostaci poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE:

- 1) Sporost administracije
- 1) Porezno opterećenje
- 3) Izostanak dugoročne vladine strategije
- 3) Malo tržište

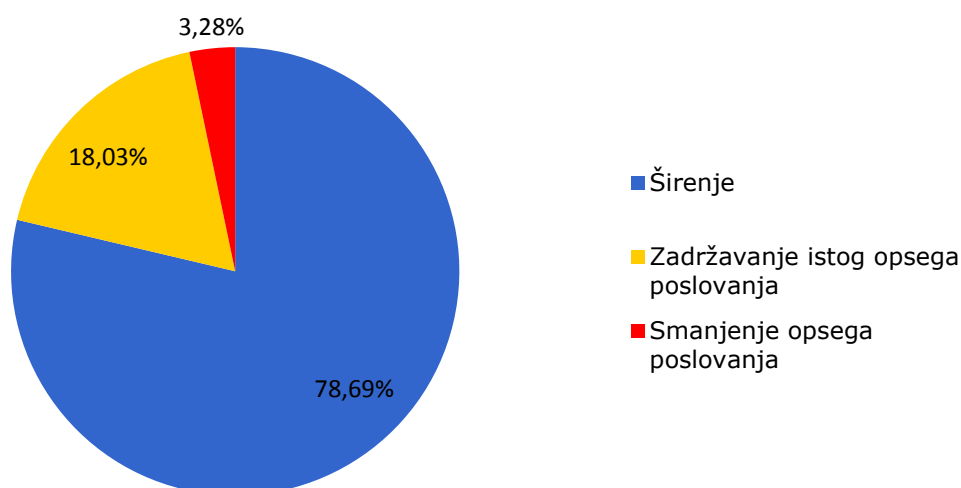
Najveće prednosti poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE:

- 1) Turistički potencijal zemlje
- 2) Članstvo u Europskoj uniji
- 3) Geostrateški položaj

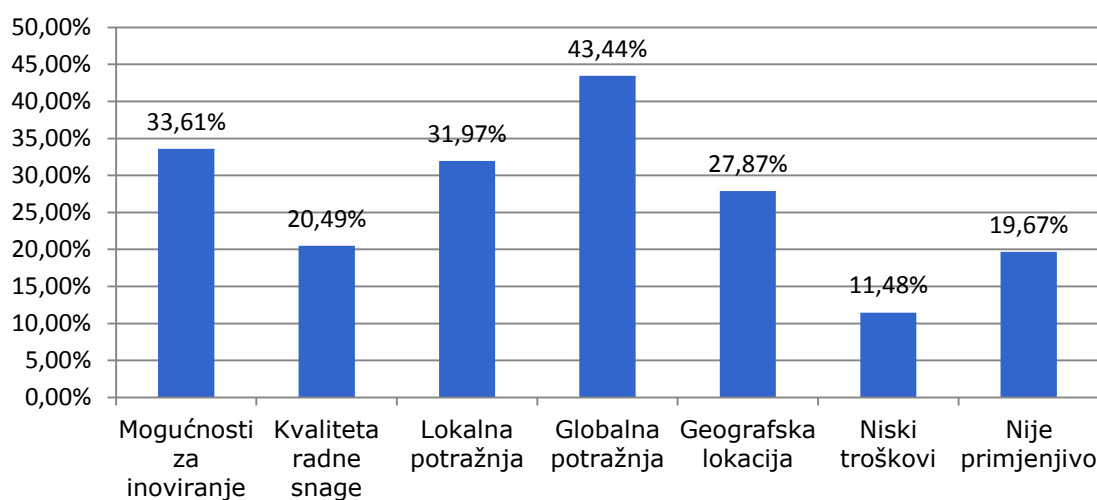
Poslovna očekivanja

Za nadolazeće razdoblje od 3 godine 79% poduzeća članica AmCham-a planira širenje poslovanja u Hrvatskoj, dok smanjenje planira svega 3%.

Kakav je plan Vašeg poduzeća za poslovanje u Hrvatskoj u sljedeće 3 godine?

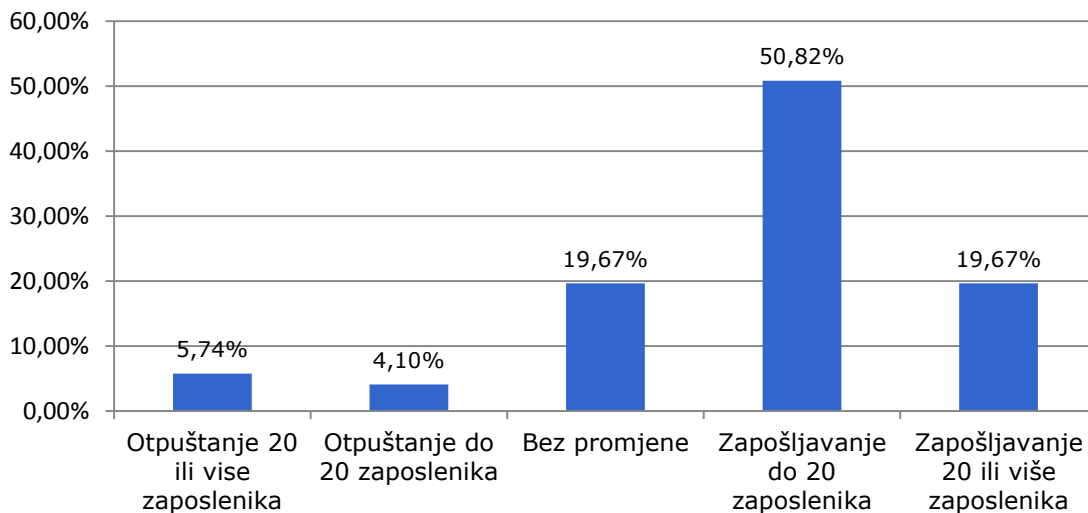

Ukoliko se Vaše poduzeće u Hrvatskoj planira širiti/ulagati, koji su glavni poticaji?

Od poduzeća koja planiraju širenje njih 43% vođeno je globalnom potražnjom, zatim prilikama za inovacije (34%) i domaćom potražnjom (32%).

Planira li vaše poduzeće zapošljavati dodatnu radnu snagu ili otpuštati zaposlenike u sljedeće 3 godine?

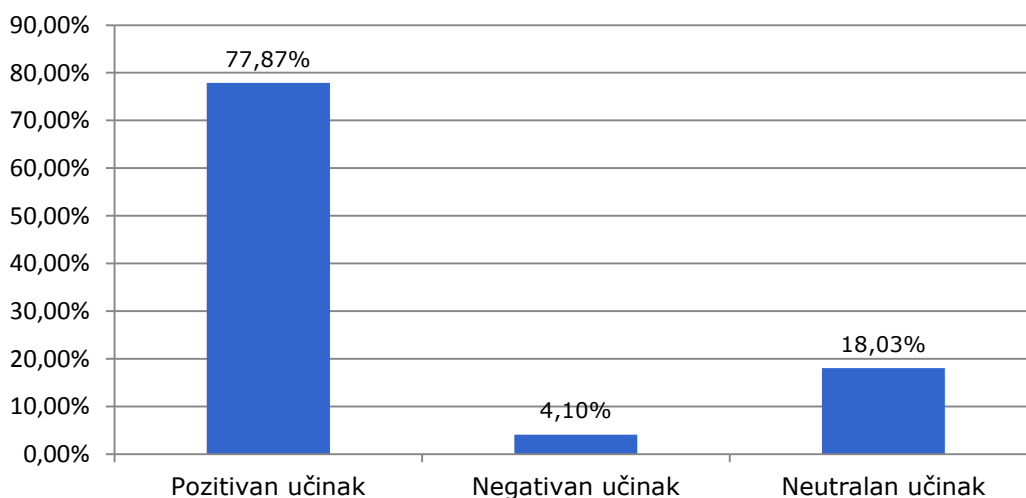

71% poduzeća planira nova zapošljavanja u sljedeće 3 godine, od kojih 51% planira zaposliti do 20 zaposlenika, a 20% planira zaposliti više od novih 20 zaposlenika. 10% poduzeća planira smanjiti broj zaposlenika u sljedeće 3 godine.

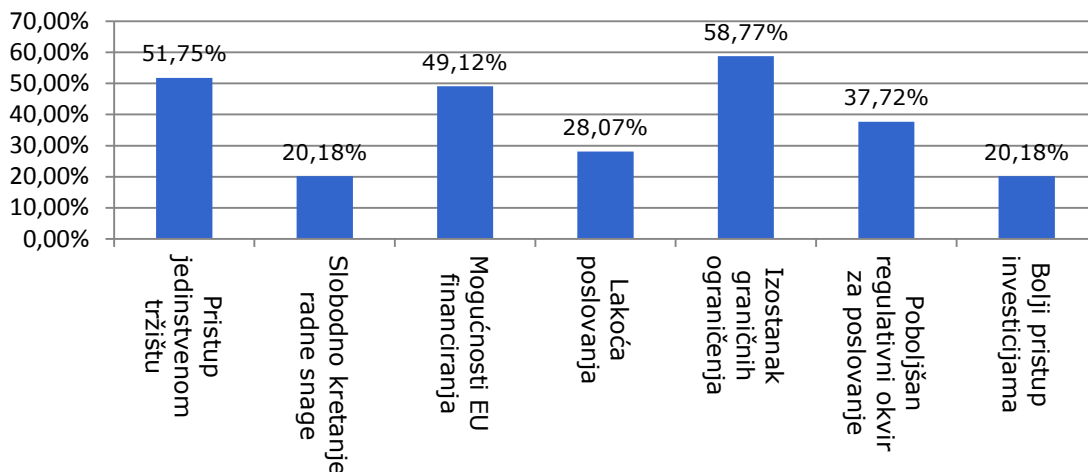
Utjecaj članstva u Europskoj uniji na poslovanje u Hrvatskoj

78% ispitanika ocijenilo je članstvo Hrvatske u Europskoj uniji pozitivnim za poslovanje. Kao ključne prednosti članstva istaknuti su nepostojanje granica, jedinstveno tržište i pristup EU fondovima.

Molimo ocijenite dosadašnji učinak članstva Hrvatske u EU na poslovanje

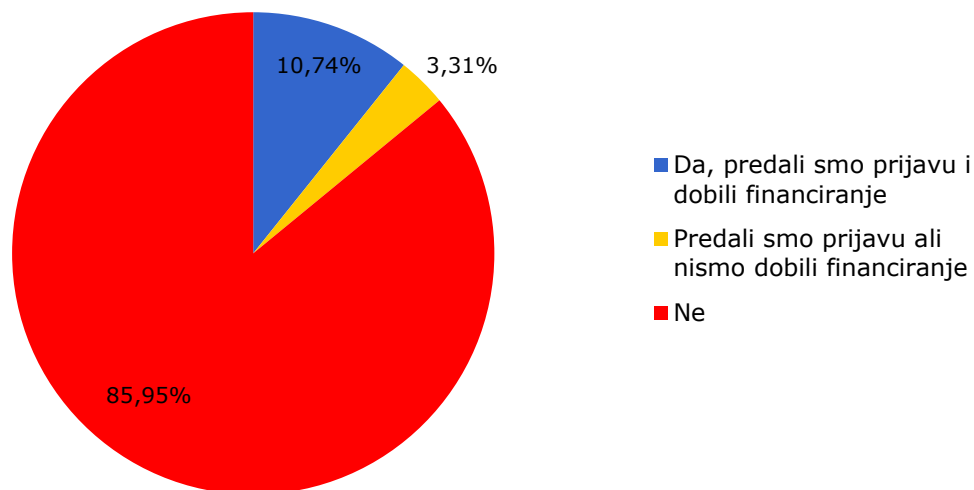

Koji su glavni pozitivni učinci Hrvatskog članstva u EU na poslovanje iz perspektive Vašeg poduzeća? Možete odabrati više odgovora.

Iako je raspoloživost EU fondova istaknuta kao treća najvažnija prednost članstva u EU, 86% ispitanika istaknulo je kako nisu korisnici navedenih fondova, a samo njih 11% primilo je sredstva.

Je li Vaše poduzeće korisnik EU fondova?

Zaključak

Iz rezultata Istraživanja vidljiv je optimizam poslovne zajednice u Hrvatskoj. Većinski pozitivnu ocjenu poslovanja u protekloj godini (65%) kao i najave širenja poslovanja (79%) i novih zapošljavanja (71%) u nadolazećem razdoblju AmCham smatra poticajnim za hrvatsko gospodarstvo.

Nezadovoljstvo predstavnika poslovne zajednice odnosi se uglavnom na područja kod kojih su potrebne sustavne reforme koje izostaju dugi niz godina, a uključuju pravosuđe i poštivanje vladavine prava, složene administrativne procedure i daljnje porezno rasterećenje poduzetništva. Država stoga mora aktivnije raditi na rješavanju navedenih problema, u suradnji i otvorenom dijalogu s predstavnicima poslovne zajednice.

Članstvo u EU koje je omogućilo olakšan pristup financiranju i novim tržištima ispitanici ocjenjuju pozitivno, ali smatraju kako Hrvatska zaostaje i gubi korak s usporedivim državama srednje i istočne Europe. Potrebno je uložiti dodatne napore kako bi Hrvatska u potpunosti iskoristila prednosti članstva i uhvatila korak s usporedivim državama srednje i istočne Europe, odnosno zadržala primat u odnosu spram država nečlanica u regiji, kao poželjna destinacija za ulaganja.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica
T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr